

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXVII. De sancto Epiphanio Episcopo Cypri: & rerum ab eo gestarum
compendiosa narratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Ἀπαιτήσῃ, ἀνατέταμένη ἡ χεὶρ πρὸς τὸν ἀέ-
ρα διέμενε· καὶ ἔπειτα ὁ βάρβαρος
τῶν ἀοράτων ἠφειθὴ δ' ἐμύθη, εἰ μὴ τῶν ἄλλων
ἀνιέσθων, ὡς ἐπὶ τὸν Θεὸν ἰκέτο· οὕτως
θεόπηθε· Φασὶ δὲ κομήτω αὐτὸν διαμῆναι
καθ' ὃ ζῆμα φιλοσοφῆν ἄρξασθαι· ἐπε-
ὶθ' οὕτως λίαν ἤτην διαίταν· τροφῆς δὲ, ἔτι τὸν
αὐτὸν, ἀλλ' ἐν τῷ πενήνῃ ἢ διψῆν τὸν καιρὸν
εἰσελάττω φιλοσόφου γὰρ ἦν οἶμαί, καὶ τῶν πρὸς
χρείαν, ἔτι διὰ ῥασιόντων εἰκέν.

A ipso conatu, manus illius in sublimē
extensa, ita ut erat permansit. Nec prius
invisibilibus illis vinculis liberatus est
Barbarus, quam aliis intercedentibus
Theotimus Deum pro illo orasset. Ajunt
porro cum perpetuo comam aluisse,
quo habitu philosophari primum insti-
tuerat. Visu autem fuisse admodum re-
nui, & tempus sumendo cibo non idem
semper habuisse, sed cum esuriret forte
aut sitiret. Est enim, meo quidem ju-
dicio, proprium Philosophi, pro necessi-
tate, non ex luxu, illis cedere.

CAPUT XXVII.

Κεφ. κζ.

Περὶ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου τοῦ ἐπισκόπου κυπρῶν, μερικῶς τῶν
κατ' αὐτὸν διηγήσει.

B De sancto Epiphanio Episcopo Cyprī: &
rerum ab eo gestarum compendiosa
narratio.

Περὶ ἧς τὸν χρόνον, ἢ Ἐπιφάνιος
ἐκ τῶν κυπρίων ἐπισκόποις μετροπόλιν ὄν-
τος ἐμόνον τὰ ἄρτια τὴν πολιτείαν Ἐπισκοπῆν
δοξαίσι ἀπέδειξεν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἄρτια
ζῶντος αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὴν πύθιν
τὸν ἀνδρα ὁ Θεὸς ἐπέλεξε· ὄψιν αὐτοῦ γὰρ,
ὃ μὴ ἀειδίον ὑπέστη, λόγῳ δὲ τῶν τῶν
αὐτοῦ εἰσελθόντων δαιμόνων ἀπελευθερωθῆναι,
καὶ ἰάσεις πᾶσι γίνεσθαι ἐν ᾧ δὲ ζῶν ἐτίγ-
χων, πολλὰ θαύματα αὐτῷ ἀναβῆναι
πρὸς γεμῆναι εἰς ἡμᾶς ἐλθόντων, ἐκεί-
νος μετὰ δολικὸς ὢν ἀεὶ δεουμένης, ἢ
παραγίσις, ἢ ἄλλως δυσυχισαίσις, ἐπει-
δὴ πάλαι τὴν ἐστία ἀνάλωσεν, εἰς δὲ ὄν
ἐπαθά τοῖς τῆς ἐκκλησίας χεῖμασι πλεί-
στα δὲ ἦν πάντοθεν γὰρ πολλοὶ τὸν πλε-
τον εὐσεβῶς ἀναλίσκειν ἀποθνήσκοντες, καὶ
ζῶντες τῆ ὑπὸ αὐτὸν ἐκκλησία παρεῖχον,
καὶ τελευτῶντες κατελίμπανον· ἐθάρρην γὰρ
ὡς οἰκονομικὸς, καὶ θεοφιλὴς ὢν, κατὰ
γνώμην αὐτοῖς ἀνάλωσεν τὰ δῶρα· φασὶ
γὰρ ποτὲ ὀλίγων ἐτι λειπομένων χεῖμα-
των, χαλεπήναι τῆς ἐκκλησίας τὸν οἰκο-
νόμον, καὶ ὡς δαπανῶν αὐτὸν μέμφα-
σαι τὸν δὲ, μὴ δὲ ἔτι καθυφέιναι ἀεὶ
ὄν ἐνδεεῖς φιλομάρτυρον· ἐπεὶ δὲ πάν-
τα ἀνάλωτο, Ἐπισκὸς τις τῶν δωμα-
τίῳ ἔτι διήγεν ὁ οἰκονομῶν, βαλάντιον

P ER idem tempus in metropoli in-
sula Cyprī Epiphanius Episcopatum
gerebat. Quem non solum vitæ con-
versatio illi utrem ob virtutes reddidit,
verum etiam miracula, quæ Deus ho-
nore illum afficere volens, ipso adhuc
superstite, & post obitum ejus edidit.
Mortuo enim illo, id quod viventi non
contigerat, ad sepulchrum ejus dæmo-
nes etiamnum fugari, & morbi quidam
curari dicuntur. Dum autē in vivis super-
esset, multa illi miracula tribuuntur. Ex
quibus istud ad noticiam nostram perve-
nit. Cum liberalis esset erga egenos, qui
vel naufragio, vel alio quopiam casu ad
inopiam redacti essent; quoniam facul-
tates suas jam pridem omnes absumpse-
rat, Ecclesiæ bonis, ubi opus erat, pro-
lixè abusus est. Erat autem opulentis-
sima ejus Ecclesia. Multi enim ex va-
riis orbis partibus, qui opes suas in pios
usus impendere studebant, & supersti-
tes ejus Ecclesiæ eas præbebant, & mo-
rientes eidem relinquebant. Confide-
bant enim illum, utpote qui probus
dispensator, Deique amantissimus esset,
res ab ipsis donatas ex ipsorum senten-
tia ac voluntate erogaturum. Quodam
igitur tempore, cum pauca admodum
pecuniæ superessent, ajunt Ecclesiæ
æconomum succensuisse, eumque tan-
quam prodigum reprehendisse. Illum
vero ne tum quidem de solita erga pau-
peres munificentiā quidquam remisisset.
Omnibus autem consumptis, repente
nescio quis ad cubiculum, in quo de-
gebat æconomus, accedens, sacco in
Bbbbb ij

in quo multi erant aurei nummi, in manus ei tradidit. Cumque nec is qui dederat, nec is qui miserat nosceretur, videreturque merito insolens, quenquam in tanta pecuniæ legatione latere velle, tum vero universi id Dei opus esse judicarunt. Aliud præterea quod de illo refertur, commemorare libet. Id quidem ab admirando Gregorio qui Neocæsariensem olim rexit Ecclesiam, gestum esse accepi, & libenter credo. Sed non ideo incredibile videri debet, idem quoque factum esse ab Epiphanio. Neque enim solus Petrus Apostolus mortuum ab inferis excitavit; verum etiam Ioannes Evangelista in urbe Ephelo, & Philippi filix Hierapoli. Multosque tam ex antiquis, quam ex nostræ memoriæ piis hominibus, eadem sæpenu-mero gessisse comperimus. Id autem quod dicere proposui, huiusmodi est. Duo quidam mendici, cum Epiphanium venientem observassent, ut plus pecuniæ ab eo corraderent, alter quidem eorum super solo extensus, mortuo similis jacuit: alter vero prope stans plorabat, simul sodalis sui mortem lamentans, simul egestatem suam querens, quod illum sepelire non posset. Epiphanius vero jacenti requiem precatus, ea quæ ad sepulturam ejus necessaria erant, mendicanti donavit. Flentia erant dixit, cura sepulturam, & plorare desine fili. Neque enim in præsentem resurget. Quod vero accidit inevitabile ac prorsus necessarium, id forti animo perferendum est. Et Epiphanius quidem his dictis abscessit. Cum autem nemo jam in conspectu esset, mendicus stans jacentem pede pullare cæpit, laudans quod mortuum egregie simulasset. Et surge, inquit: ex labore tuo hunc latum transigemus diem. Sed cum ille perpetuo jaceret, & nihilo plus nec clamantem audiret, nec totis viribus moventem sentiret, concito cursu Episcopum assecutus, fraudem amborum confessus est. Ploransque & crines vellicans, orabat ut socius ad vitam revocaretur. Verum Epiphanius hominem dimisit, hortatus ut id quod acciderat æquo animo ferret. Non enim dissolvere voluit Deus id quod factum fuerat, persuadere omnino volens hominibus, eos qui se tales præbent erga famulos ipsius, ipsi qui omnia audit ac videt, fraudem struere.

πολλῶν χρυσῶν νομισμάτων ἔδωκεν ὡς ἔπειτα ὁ δ' αὖτε, ἢ ὁ πεπομφῶς δ' ἄλλος ἦν, ἔδωκεν ἕως ἄρα τὸν δόξον εἰκότως, ἐπὶ δ' ὅσει τοσούτων χρημάτων ἀνθρώπον ἀγνώστον αὐτὸν παρέχον, τότε δὲ πάντες τὸ πρᾶγμα θεῖον εἶναι συνέβαλλον ἀλλ' οἷον ἕτερον περὶ αὐτοῦ λέγει, ἡ ἀφ' ἧσάδ' βέλομαι πωθάνομαι τεθνήσκω γῆδ' ἡρησείω τῶ θάυμασιον, ὅς παλαιὸν νεοκαισάρειαν ἐπεπεσπύσσε, ἡ μάλα πεθνήμαί ἀλλ' ἔπειτα τὸ ἀπίστεον, ὁμοίον ἔστι Β Φανίῳ εἰργάδ' ἐπεὶ ἔ' ἡ μόνῳ Πέτρῳ ὁ ἀπόστολῶν ἠγρενεκερῶν, ἀλλὰ ἡ λαοὶν ἐὺαγγελιστὴς ἐν ἐφέσω, ἡ Φιλίππε θυγατρὴς ἐν ἱερσπόλῃ, ἡ τὰ αὐτὰ πολλὰς ἐξέβλασμένους εὐρεῖν ἐστὶ πολλὰς τῶν παλαιῶν καὶ τῶν Φιλῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τῶ τοιοῦδε, ὁ λέγει δὲ ἐπὶ ἐπιηρήσαντες δύο πινὲς πτωχοὶ ἐπίστα τον ἐπὶ Φανίον, πλεονεκομισαδ' πρᾶγμα θάνατοι, ὁ μὴ ἐφαπλώσας αὐτὸν τὰ ἐδάφ' ἐκείνου δὴθεν νεκερῶν ὁ δὲ παρεστῶς ἐκλανει, ἀλλὰ γ' ὁ μὲ συνωθηθεὶς θάνατον ὀδυρόμεν, ἡ ἐπὶ τῶ δ' ἀπὸν αὐτὸν δύναμιον, τὴν πενίαν καὶ ἀμνημόμῳ ὁ δὲ ἐπὶ Φανίῳ, ἐν ἀναπαύσει εἶπαι τὸν κείμενον ἠύσταλον, ἡ τὰ πρὸς τὴν κηδεύειν ἐπιήδεια δ' ἐδωκῶς, ἐπιμελεῖ, φησὶ τὰ δ' ἀκρυνόν, τὰ ταφῆς, ἡ Παῦλος κλαίων ὡς τεκνὸν ἔ' ἡ ἀναστήσει τὸν τὸ δὲ ἐπὶ τῶ συμπεριεπιπαι αὐτῶν αἰτήσιον, ἡ πάντως ἀποκείμενον δεῖ φέρειν ἡγναίως ἡ ὁ μὴ, τοιαῦτα εἰπὼν, παρὶθεν ὡς ἡ δ' εἰς ἐφαίνετο, τῶ ποδὶ κηδεύει τὰ κείμενον ὁ εἰσῶς, ἀμα γ' ἐπαπῶν ἡ μάλα σαφῶς τεθνήσκει ἐμμήσατο, ἔγχεσσαν τῶν ἐφη, ἡ τὴν ἡμέραν ἐν τῶν σῶν πόνων ἐν τῶν φῆ διάξωμεν ἐπεὶ ὁμοίως ἐκίτο, καὶ ἐπὶ μάλλον ἔτε βοῶν ἡ ἡκεν, ἔτε παλαιὸν ἐκινεῖ ἡ δ' ἀνέλο, δρομαίῳ καὶ ἀλαλῶν τῶν ἱερέων, τὴν σφῶν τέχνῳ καὶ ἐμνηστέ κλαίων τὲ ἡ τὰς τείχας τίλλων, ἔδειτο τοῖ ἐταίροισιν ἀξίως αὐτῶν ὁ δὲ ἐπὶ Φανίῳ, μὴ χαλεπῶς φέρειν τὸ συμβῆν παραινέσας, ἀπέπεμψε τὸν ἀνθρώπον ἔ' ἡ ἀνέλυσε τὸ γεγονός ὁ θεὸς πάντως οἶμαι, ἔδῳ ἀνθρώπος πιστέμεν, ἡ αὐτὸν τὸν πάντα ἀκούσα ἡ ἐφορώσα ἔδῳ παλῶσιν, οἱ τοιαῦτα σφᾶς περὶ ἐδῳ αὐτῶν ἐξέποινας παρέχοντες.

